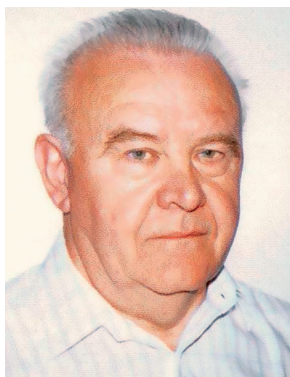

Významné životné jubileum RNDr. Ing. Josefa Janoška

Významný slovenský i česko-slovenský mikrobiológ RNDr. Ing. Josef Janošek oslávil dňa 2. 1. 2014 svoje životné jubileum. Narodil sa pred 80. rokmi v malebnej vinohradníckej obci na južnej Morave vo Vrbíci. Po ukončení gymnázia v Hustopečích u Brna nastúpil na štúdium na Prírodovedeckej fakulte MU v Brne odbor mikrobiológia, ktoré úspešne ukončil v roku 1958. Profesionálnu činnosť lekárskeho mikrobiológa začal na východnom Slovensku, v Humennom, kde ako vedúci oddelenia lekárskej mikrobiológie pôsobil do roku 1963. V tomto roku prechádza na opačný koniec Slovenska na Myjavu, na uvoľnené miesto vedúceho mikrobiologického oddelenia, neskôr odboru, patriaceho vtedy pod Okresnú hygienickú stanicu v Senici. Po delimitácii mikrobiologických pracovísk zo zariadení hygienickej služby pod nemocničné zložky pôsobil v NsP Myjava ako vedúci odboru klinickej mikrobiológie do roku 2002. Avšak ani po odchode do dôchodku neprestáva záujem o jeho odborné kvality a v marci 2003 nastupuje do laboratória mikrobiologickej kontroly do Chirany-Injecty, a. s., v Starej Turej. Na tomto pracovisku pôsobil do roku 2007. Aktívne pracoval 48 rokov a boli to roky plného pracovného nasadenia, mikrobiologického entuziazmu a neustáleho vzdelávania sa. Mikrobiológia bola preňho koníčkom a inšpiráciou zároveň a aby hlbšie vnikol do problémov sveta mikrobov, pustil sa ešte do štúdia kvasných biotechnológií na Chemickotechnologickej fakulte SVŠT v Bratislave, ktorú v roku 1968 úspešne ukončil.

Odborná i vedecká činnosť RNDr. Ing. J. Janoška je veľmi bohatá. Jeho meno je spojené s riešením množstva mikrobiologických problémov, diagnostických postupov i pozoruhodných diagnostických priorít. Už v Humennom začal pracovať na problematike bakteriofágov, vypracoval vlastnú metódu diagnostiky *Shigella flexneri* s využitím špecifického fága. Dyzentérie vyvolané *Shigella flexneri* zo zdrojov pitnej vody neboli v 60. a 70. rokoch minulého storočia výnimočné a práve jeho metóda sa ukázala vhodná nielen pre skrínigové vyhľadávanie pozitívnych osôb, ale aj pre epidemiologické účely. Jeho mikrobiologické skúsenosti a kvality sa

uplatnili aj na likvidácii epidémie cholery na východnom Slovensku, ktorej sa zúčastnil v roku 1970. Ďalšou významnou etapou odbornej činnosti dr. Janoška je jeho dlhodobá výskumná práca na problematike prenosnej plazmidicky kódovanej rezistencie na antibiotiká u vysoko polyrezistentných kmeňov *Staphylococcus aureus*, ktoré sa zaznamenali začiatkom 70. rokov, najmä v nemocničných zariadeniach vtedajšieho okresu Senica. Pomocou

zostavených dvoch vlastných recipientných kmeňov *S. aureus*, ktoré experimentálne vybavil markermi rezistencie, sa mu podarilo potvrdiť prenos aj plazmidický charakter sledovaných typov rezistencií s najčastejšou frekvenciou prenosu markeru rezistencie na tetracyklín. Za tieto jedinečné výsledky, ktoré publikoval v záverečných správach výskumných úloh Ministerstva zdravotníctva SR, sa mu po úspešných obhajobách dostalo najvyššieho ohodnotenia. RNDr. Ing. J. Janošek je nositeľom viacerých pozoruhodných diagnostických záchyto. V roku 1973 diagnostikoval prvý prípad sepsy v Československu vyvolanej *Yersinia enterocolitica*, čo bol v tých časoch zaznamenaný 19. prípad na svete a v roku 1974 izoloval u pacienta s poškodenou srdcovou chlopňou po úraze prvýkrát na svete z hemokultúry *Aerococcus viridans* ako pôvodcu infekčnej endokarditídy. Bol to prvý publikovaný prípad na svete.

O odbornej aktivite dr. Janoška svedčí 34 vedeckých i odborných publikácií v domácich i zahraničných časopisoch, s početnými citačnými odzvami, dve úspešne vyriešené výskumné úlohy. Predniesol 113 prednášok na domácich i zahraničných odborných konferenciách. Dr. Janošek prešiel a pôsobil v mnohých funkciách vo vedecko-odbornej i a spoločenskej oblasti. Bol členom rôznych vedeckých spoločností, vrátane výboru Mikrobiologicko-epidemiologickej spoločnosti SLS. Pre svoje vysoké odborné i charakterové kvality ako nelekár bol dlhé roky predsedom Spolku lekárov Záhoria SLS a taktiež dlhodobým predsedom Červeného kríža v okrese Senica. Za dlhoročnú odbornú činnosť bol odmenený mnohými vyznamenaniami. Aktívne sa zapájal aj do verejno-prospešnej činnosti v meste Myjava, kde bol dve volebné obdobia poslancom mestského

zastupitelstva. Založil a viedol kresťanskú akadémiu na Myjave.

Pri svojom permanentne vysokom pracovnom nasadení sa venoval a stále venuje vinohradníctvu a záhradkárstvu. Bol pionierom pestovania vínnej révy na Myjave a tajomstvá pestovania tejto ušľachtilej rastliny a jej produktov odovzdáva svojim pozorným poslucháčom z radov záhradkárov na Myjave v prednáškovej i publikačnej forme.

RNDr. Ing. Josef Janošek bol zástupcom generácie mikrobiológov, osobností odboru, napriek tomu že pracoval v terénnych podmienkach. Som vďačný za to, že som 23 rokov mohol pracovať a od-

borne vyrastať pod Vaším vedením na pracovisku s vysokým odborným kreditom, pritom v atmosfére pokoja, dobrých medziľudských vzťahov, bez deprimujúcich konfliktných situácií, kde vedúci pracoviska dobre vedel, že iba takéto podmienky dokážu zabezpečiť kvalitné pracovné výsledky. Vážený pán doktor, ďakujeme Vám za Vašu záslužnú prácu v oblasti lekárskej mikrobiológie. Do ďalších rokov Vám prajeme pevné zdravie, optimizmus, elán, spokojnosť, pokoj a radosť v kruhu svojich najbližších.

AD MULTOS ANNOS

František Ondriska

MOLEKULÁRNÍ HEMATOLOGIE

Hematologie patří k oborům, u nichž můžeme pozorovat těsné propojení klinické praxe a laboratorní analýzy. V posledních letech narůstá význam molekulárních aspektů hematologických chorob, nejen z hlediska výzkumu, ale zejména z hlediska čistě klinických aplikací. Bez pochopení těchto principů se v podstatě nelze v současné hematologii orientovat. Tato skutečnost se stala inspirací pro kolektiv předních českých odborníků, kteří připravili první domácí monografii na téma molekulární hematologie, přinášející základní souhrn poznatků.

Monografie obsahuje čtyři hlavní části: obecné základy molekulární biologie buňky, vybrané nové molekulárně biologické metody, s jejichž výsledky se odborná veřejnost nejčastěji setkává v denní praxi, molekulární patogeneze nejčastějších hematologických malignit a molekulární patogeneze závažných hematologických nemaligních chorob.

Šárka Pospíšilová, Dana Dvořáková, Jiří Mayer et al.

Galén, ISBN 978-80-7262-942-8,

první vydání, 195x280 mm, 316 stran, barevně, vázané, doporučená cena 1200 Kč

Objednávky zasílejte e-mailem nebo poštou: Nakladatelské a tiskové středisko ČLS JEP, Sokolská 31, 120 26 Praha 2, fax: 224 266 226, e-mail: nts@cls.cz. Na objednávce laskavě uveďte i jméno časopisu, v němž jste se o knize dozvěděli.

